

KËSHILLI KOMBËTAR I ARKEOLOGJISË

Nr. 531 Prot.

Tiranë, më 28.07 2015

VENDIM Nr. 87 datë 15.07.2015

Në mbështetje të Ligjit nr. 9048, datë 07.04.2003, "Për Trashëgiminë Kulturore" (i ndryshuar), Neni 42, Këshilli Kombëtar i Arkeologjisë në mbledhjen Nr.10, të datës 15.07.2015, pasi shqyrtoi Relacionin mbi përcaktimin e standardeve të kryerjes dhe paraqitjes së Raportit të Vëzhgimit Arkeologjik sipërfaqësor paraqitur nga ASHA,

VENDOSI:

I. Të miratojë Relacionin mbi përcaktimin e standardeve të kryerjes dhe paraqitjes së Raportit të Vëzhgimit Arkeologjik sipërfaqësor paraqitur nga ASHA me ndryshimet:

- Te rubrika 2 të dhëna mbi projektin, të shënohet përvèç projektit zhvillimor edhe projekti kërkimor shkencor.
- Te rubrika 3 hapsira e vëzhguar, të hidhen të dhënata në format elektronik, në kuadër të krijimit të hartës arkeologjike digitale.

II. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KRYETAR
MIRELA KUMBARO TURXHI
MINISTËR

SEKRETARI KKA
RUDINA ZOTO

AGJENCIA E SHËRBIMIT ARKEOLOGJIK

Raport i vëzhgimit arkeologjik sipërfaqësor i zonës ku shtrihet projekt zhvillimor /kërkimor shkencor" Titulli i projektit "- Investitori; Individu/Subjekti i Licencuar/ASHA/institucioni kërkimor - shkencor.

Përbledhje e lëndës

1.

Përshkrimi gjeografik i zonës ku do të zhvillohet projekt

2.

Të dhëna mbi projektin

3.

Hapësira e vëzhguar

4.

Metodologjia e ndjekur për vëzhgimin arkeologjik sipërfaqësor

5.

Rezultati i vëzhgimit arkeologjik sipërfaqësor

6.

Paraqitje e përbledhur e potencialit arkeologjik të zonës

7.

Rekomandime

8.

Bibliografi

1. Përshkrimi gjeografik i zonës ku do të zhvillohet projekti

Raporti duhet të japë një tabelë përgjithshme, por të qartë mbi pozicionin gjeografik dhe karakteristikat geomorfologjike të zonës së vëzhguar sipas zërave të mëposhtëm

- Përshkrimi gjeografik duhet të përfshijë një përbledhje të shkurtër mbi të dhënat gjeografike dhe të karakteristikave geomorfologjike të zonës ku parashikohet të shtrihet projekti (Topografia, gjeologjia burime natyrore, biodiversiteti etj.)
- Material fotografik i realizuar gjatë kryerjes së proceseve arkeologjike në terren.
- Planvendosja e zonës ku zhvillohet projekti me koordinata sipas sistemit koordinativ shqiptar, ku të jetë evidentuar qartë njolla e projektit zhvillimor (cad.dwg/arcmap.mxd).

2. Të dhëna mbi projektin

Në raport paraqitet një relacion i shkurtër teknik mbi projektin zhvillimor (shtrirja e projektit, thellësitet e gërmimit, produkti final i projektit etj.).

- Përshkrimi i projektit zhvillimor me të dhënat kryesore teknike të tij/përshkrimi i projektit kërkimor-shkencor me të dhënat kryesore të pritshmërive shkencore;
- Gjendja aktuale e territorit, ku të specifikohet nëse është ndërhyrë në të apo jo , përsa i takon projektit (shoqëruar edhe me foto nga terreni).

3. Hapësira e vëzhguar

Gjatë kryerjes së vëzhgimit arkeologjik në terren individi/shoqëria e licencuar/ASHA duhet të përshkojë jo vetëm gjurmën ku shtrihet projekti, por edhe zonën përreth si

Adresa: Rruga "Aleksandër Moisiu", Nr. 76, Tiranë

Tel: ++355 04 45 35 855

email: sekretaria.kka@asha.gov.al

Website: www.asha.gov.al

AGJENCIA E SHËRBIMIT ARKEOLOGJIK

dhe çdo ndërhyrje tjeter në territor që do të kryhet në funksion të infrastrukturës ndihmëse për projektin përkatës. Gjithë veprimtaria në terren duhet të dokumentohet me foto, skica dhe skeda.

- a. Hapësira e vëzhguar përfshin:
  - i. gjurmën ku shtrihet projekti i caktuar;
  - ii. territorin përreth me qëllim kontrollin sa më të detajuar të zonës;
  - iii. infrastruktura ndihmëse e projektit, në rastin e projekteve zhvillimore (rrugët e aksesit, karrierat, lidhja me sistemin elektro-energetik në rastin e projekteve të HEC-ve, etj.)
- b. Në këtë zë të përcaktohen qartë zonat të cilat nuk u vëzhguan arkeologjikisht dhe arsyet përsë;
- c. Procesi duhet të shoqërohet me mbajtjen e skedave të vëzhgimit arkeologjik (survey), të cilat pasqyrohen dhe gjatë hartimit të raportit. Format original, një kopje e këtyre skedave, si dhe formati elektronik (FileMaker) dorëzohet pranë ASHA.
- d. Përshkrimi i hapësirës së vëzhguar duhet të shoqërohet me paraqitjen grafike të procesit të kryer, ku përfshihen:
  - Traktet e vëzhguar pasqyruar në planvendosje me koordinatat përkatëse (zona e vëzhguar të jetë mbivendosur në hartë topografik ose ortofotocad.dwg/arcmap.mxd).
  - Foto nga traktet e vëzhguar; arkeologët gjatë kryerjes së vëzhgimit.

4. Metodologja e ndjekur përvëzhgimin arkeologjik sipërfaqësor

Procesi i kryerjes së vëzhgimit arkeologjik bazohet në metodologjinë e përzgjedhur nga drejtuesi i projektit bazuar në karakteristikat e sipërfaçes që do të vëzhgohet, numri i survejuesve në grupin e punës, detyrave të tyre dhe mjeteve të punës që do të përdoren në terren gjatë kryerjes së vëzhgimit arkeologjik.

Në të gjitha rastet, grupi i punës në terren përbëhet nga të paktën tre arkeologë (emrat dhe funksionet e tyre do të janë pjesë e raportit.)

- a. Metoda e ndjekur përvëzhgimin arkeologjik, që nga fillimi i procesit e deri në fund
- b. Mjetet e punës të përdorura përvëzhgimin arkeologjik, që nga fillimi i procesit e deri në fund

Adresa: Rruga "Aleksandër Moisiu", Nr. 76, Tiranë

Tel: ++355 04 45 35 855

email: sekretaria.kka@asha.gov.al

Website: www.asha.gov.al

AGJENCIA E SHËRBIMIT ARKEOLOGJIK

- c. Grupi i punës i përfshirë në këtë proces arkeologjik dhe detyrat e tyre
- d. Metodologjia shoqërohet me paraqitje teknike:
- Foto ilustruese nga puna në terren dhe metodologja e ndjekur nga arkeologët (hapësira mes vëzhguesve);
  - Pikat e marra me GPS në terren të pasqyruara në hartë (cad.dwg/arcmap.mxd).

5. Rezultati i vëzhgimit arkeologjik sipërfaqësor

Rezultati i vëzhgimit arkeologjik duhet të nxjerrë përfundime bazuar në interpretimin e gjetjeve dhe konstatimeve të bëra në terren.

- Përfundimet e nxjerra nga realizimi i vëzhgimi arkeologjik sipërfaqësor
  - interpretimi i gjetjeve (materiali përbërës i tyre, gjendjen që ato ruhen, datimi, listimi i gjetjeve nëse ato merren nga terreni, vendi ku depozitohen)
  - Paraqitura e gjetjeve me foto
- Në rastet kur në sipërfaqe nuk janë evidentuar gjetje arkeologjike duhet argumentuar mungesa e tyre.

6. Paraqitura e përmbledhur e potencialit arkeologjik të zonës

Paraqitura e potencialit arkeologjik të zonës, përfshin në mënyrë të përmbledhur informacion të nxjerrë nga bibliografia e konsultuar për çdo rast, lista e monumneteve të kulturës të shpallura, si dhe të dhëna mbi toponiminë e zonës që shpesh mund të vijnë nga takimet gjatë kryerjes së vëzhgimit me banorët vendas

- Paraqitura e potencialit arkeologjik të zonës, përfshin në mënyrë të përmbledhur:
  - përshkrimin e monumenteve të kulturës të shpallura (sipas listave të IMK),
  - siteve arkeologjike, gjetjet arkeologjike rastësore të botuara deri më tani,

- iii. toponimia e zonës përreth e cila është tregues i dëshmisë së vendbanimeve ose rrënojave të periudhave të ndryshme.

7. Rekomandime

Cdo raport duhet të përfshijë rekomandimet për vijimësinë e procesit të shqyrtimit të projektit zhvillimor bazuar në rezultatet e nxjerra nga vëzhgimi arkeologjik sipërfaqësor.

Bazuar në rezultatet e vëzhgimit arkeologjik sipërfaqësor dhe të potencialitetit arkeologjik të zonës, subjekti i licencuar duhet të rekomandojë:

- a. Kryerjen e Sondazheve arkeologjikë deri në 15% të sipërfaqes, aty kur gjatë vëzhgimit arkeologjike është lokalizuar prania e substancës arkeologjike , ose aty ku ka të dhëna arkivore të sigurta.
  - i. Në raportin e vëzhgimit arkeologjik duhet të përcaktohen qartë pikat ku do të kryhen këto sondazhe dhe dimensionet (gjerësi x gjatësi x thellësi)
- b. Kryerjen e Gërmimit arkeologjik të shpëtimit duke përcaktuar hapësirën ku do të kryhet ky gërmim
- c. Mbikëqyrjen arkeologjike për pika të veçanta të konsideruara me potencial apo intensitet të lartë gjetjesh arkeologjike
- d. Mbikëqyrjen periodike arkeologjike gjatë zbatimit të punimeve.
- e. Në rastin e projekteve kërkimore-shkencore rekomandohet: vijimi vëzhgimit në sezonin paardhës; realizimi i sondazheve/gërmimi sistematik;nisja e procedurave për shpallje monument kulture/objekt në mbrojtje paraprake/zonë e mbrojtur arkeologjike.

8. Bibliografi

Cdo raport duhet të përfshijë bibliografinë e konsultuar.

- a. Përfshin titujt e materiale shkencore të fushave te ndryshme të cilat janë përdorur për studimin e zonës dhe materialit arkeologjik.

Adresa: Rruga "Aleksandër Moisiu", Nr. 76, Tiranë

Tel: ++355 04 45 35 855

email: sekretaria.kka@asha.gov.al

Website: www.asha.gov.al

AGJENCIA E SHËRBIMIT ARKEOLOGJIK

9. Të tjera

Raporti i vëzhgimit arkeologjik duhet të dorëzohet sipas formatit të kërkuar dhe të shoqërohet me dokumentacionin e mëposhtëm:

- a. Fotot në të gjitha rastet kur përdoren gjatë raportit shoqërohen me diçitura
- b. Raporti dorëzohet në dy kopje (me ngjyra) të nënshkruara nga specialistë arkeologë dhe përgjegjës sektori ASHA/individ i licencuar/drejtuesi teknik i subjektit të licencuar, edhe në format elektronik
- c. PowerPoint i raportit të përmendur më sipër, hartat dhe Fotot (në DVD-Rom).
- d. Relacion i shkurtuar për mbledhjen e KKA i nënshkruar, edhe në format elektronik